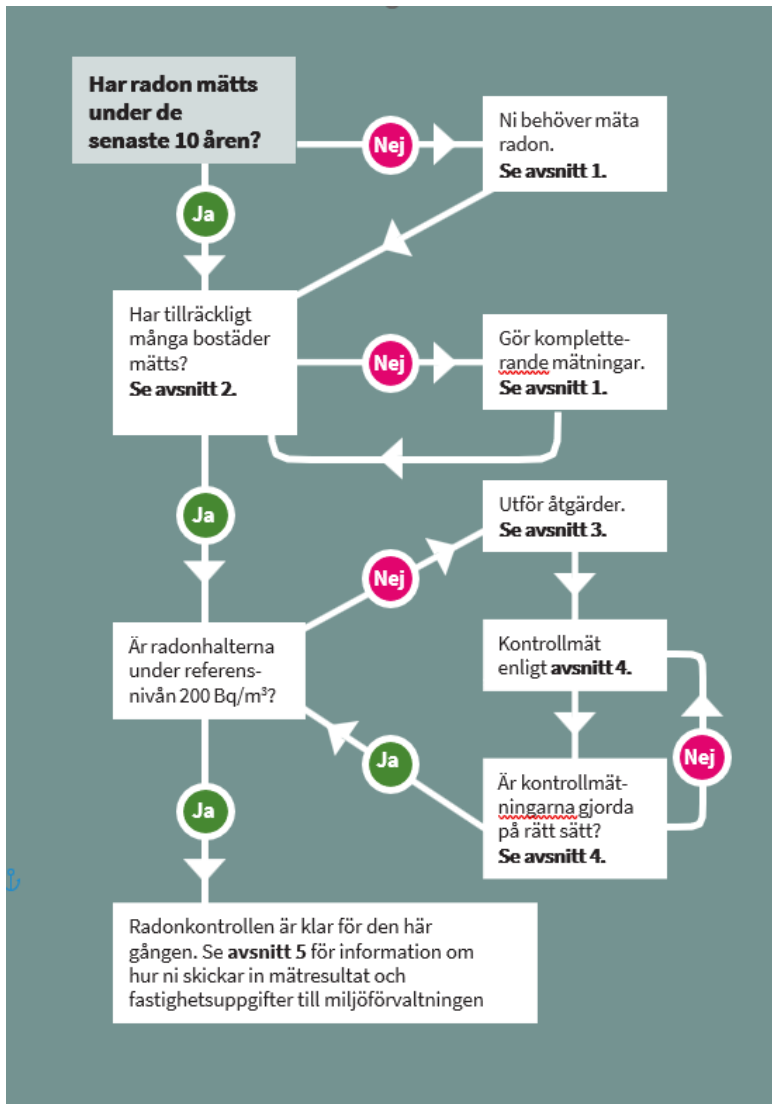

Radonvägledning för **fastighetsägare**

Den här vägledningen hjälper dig att avgöra om du behöver mäta radon, genomföra åtgärder eller rapportera resultat till miljöförvaltningen. Följ flödesschemat nedan och gå vidare till det avsnitt som gäller för din fastighet.

1. Mät radon i flerbostadsfastigheter

Vilka bostäder ska mätas?

För att få ett tillförlitligt resultat ska mätning göras i ett urval av bostäderna.

Mät alltid:

- bostäder med **direkt** markkontakt, det vill säga bostäder som ligger direkt på marken eller ovanför krypgrund/torpargrund (inte ovanför källare eller garage).
- minst 20 procent av övriga bostäder i varje huskropp.

Fördela mätningarna mellan olika våningsplan. Prioritera gärna bostäder nära hiss- och ventilationsschakt.

Så går mätningen till

Radonmätningen ska genomföras som en långtidsmätning under minst 60 dagar mellan den 1 oktober och den 30 april.

Mätdosor beställs direkt från ett ackrediterat mätlaboratorium. Två av laboratorierna erbjuder kampanjpriser vid beställning via länkarna på Uppsala kommuns webbplats Radon – mäta och rapportera.

Informera de boende inför mätningarna. Berätta om de själva ska skicka in mätdosorna efter mätperioden eller om ni som fastighetsägare samlar in och skickar in dem. Informera också om att ventilationsdonen ska hållas öppna under hela mätperioden.

Följ mätlaboratoriets anvisningar. Tänk särskilt på följande:

- Placera mätdosor i två rum per bostad, exempelvis sovrum och vardagsrum.
- I bostäder med endast ett rum placeras två dosor i samma rum.
- I bostäder med flera våningsplan placeras minst en dosa på varje våningsplan.
- Placera inte dosorna i skåp, garderober, klädkammare, förråd eller liknande utrymmen.
- Ventilationsdon ska vara öppna under hela mätperioden.

När mätningen är klar

Fyll i mätlaboratoriets protokoll noggrant. Ange fastighetsbeteckning, adress, lägenhetsnummer (det nationella lägenhetsnumret), typ av husgrund, dosornas placering samt mätperiodens start- och slutdatum.

Kontrollera att uppgifterna är korrekta och att **båda** mätdosorna skickas in tillsammans med protokollet. Ofullständiga uppgifter, felaktiga mätperioder eller saknade mätdosor kan göra att mätresultatet inte kan bedömas.

Skicka därefter mätdosorna och protokollet till mätlaboratoriet.

När analysen är klar

När mätlaboratoriet har analyserat mätningarna kan ni hämta analysrapporterna från laboratoriets webbplats. Detta kan ta några veckor efter att mätdosorna har skickats in.

Kontrollera att mätningarna uppfyller kraven enligt avsnitt 2 och att uppgifterna i rapporterna är korrekta. Skicka därefter analysrapporterna till miljöförvaltningen i pdf-format.

2. Kontrollera resultaten från radonmätningarna

Kontrollera att mätningarna är giltiga

Granska analysrapporterna från mätlaboratoriet och kontrollera att:

- årsmedelvärden har beräknats
- minst två mätidosor har använts i varje bostad
- dosorna har placerats i bostadsutrymmen och inte i till exempel
- garderober eller förråd
- mätningen har pågått i minst 60 dagar under perioden 1 oktober till 30 april.

Kontakta miljöförvaltningen om ni behöver hjälp att bedöma resultaten.

Kontrollera att tillräckligt många bostäder har mätts

Kontrollera att mätningar har genomförts i alla bostäder med direkt markkontakt. Med direkt markkontakt avses bostäder som ligger direkt på marken eller ovanför kryppgrund/torpargrund. Bostäder ovanför källare eller garage räknas inte som bostäder med direkt markkontakt.

Om fler bostäder behöver mätas, se avsnitt 4.

Jämför resultaten med referensnivån

Om någon bostad har en radonhalt över 200 Bq/m³ behöver ni genomföra åtgärder enligt avsnitt 3.

När ni kontrollerat mätningarna

När mätningarna har kontrollerats enligt denna vägledning ska analysrapporterna skickas till miljöförvaltningen, se avsnitt 5.

3. Åtgärda radonhalter över referensnivån

Om radonhalten överstiger referensnivån 200 Bq/m³ behöver ni vidta åtgärder. Detta gäller även om förhöjda halter endast har uppmätts i en bostad.

Utred orsaken

För att välja rätt åtgärder behöver ni ta reda på var radonet kommer från. Anlita gärna en radonkonsult som kan utreda orsaken och ge förslag på lämpliga åtgärder.

Vanliga åtgärder

Radon kan komma från marken, byggnadsmaterialet eller båda. Vilka åtgärder som behövs beror på orsaken till de förhöjda halterna.

Exempel på åtgärder är att:

- säkerställa att ventilationen fungerar som den ska
- öppna stängda ventilationsdon
- öka luftomsättningen i bostäderna
- tätta otätheter mot marken
- minska inflödet av markradon genom radonsug eller andra tekniska
- lösningar

Mer information

Mer information finns på:

- Uppsala kommun: Radon – mäta och rapportera
- Strålsäkerhetsmyndigheten: Vad är radon?
- Svensk Radonförening

När ni har utfört åtgärder

När ni har utfört åtgärder behöver ni kontrollmäta för att se om åtgärderna haft effekt, se avsnitt 4.

4. Kontrollmät radon efter åtgärder

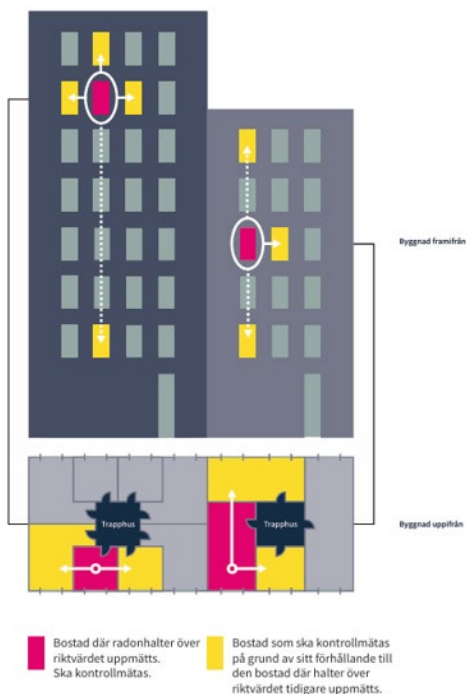
Bostäder som ska kontrollmätas

För att säkerställa att åtgärderna har haft tillräcklig effekt ska kontrollmätningar genomföras.

Kontrollmätning ska göras i de bostäder där radonhalter över referensnivån tidigare har uppmätts. Även angränsande bostäder på samma våningsplan och i samma trappuppgång bör kontrollmätas.

Därutöver bör bostäder ovanför och under de berörda bostäderna kontrollmätas (se figur 1).

Bostäder som tidigare har mätts med resultat under referensnivån behöver inte mätas på nytt.

Figur 1. Exempel på vilka bostäder som bör kontrollmätas när radonhalter över referensnivån har uppmätts.

Så genomför ni mätningen

Kontrollmätningen genomförs på samma sätt som den första radonmätningen. Följ anvisningarna i avsnitt 1.

5. Rapportera resultaten till miljöförvaltningen

Rapportera i första hand via webbformuläret på Uppsala kommun: Radon – mäta och rapportera. Bifoga fastighetsuppgifter och samtliga analysrapporter i pdf-format.

Om ni inte kan använda webbformuläret kan uppgifterna skickas via e-post till **miljoforvaltningen@ uppsala.se** eller per post till:

Miljöförvaltningen
Uppsala kommun
753 75 Uppsala

Miljöförvaltningen granskar de inskickade uppgifterna och återkommer

Kontakt

Miljöförvaltningen, Uppsala kommun

Telefon: 018-727 00 00

E-post: miljoforvaltningen@upsala.se

Webbplats: Uppsala kommun: Radon – mäta och rapportera